

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

การบริหารงานบุคคลมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรของรัฐซึ่งในการบริหารงานบุคคลของรัฐเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การปฏิบัติราชการของบุคลากรภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อประกันความมั่นคงในการทำงานของข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร ให้ได้รับความเป็นธรรมถือเป็นเครื่องมือในการถ่วงดุลการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชา ในปัจจุบันพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2554 ได้มีการปรับปรุงในเรื่องการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามระบบคุณธรรมและเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร ทำหน้าที่ในการพิจารณาเรื่องการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพที่มีแบบอย่างมาจากสหรัฐอเมริกา ประเทศออสเตรเลีย และสหพันธ์รัฐเยอรมนี

กรุงเทพมหานครจึงได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกระบวนการวิธีพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร ให้คล้ายกับขั้นตอนการดำเนินการพิจารณาของการพิจาราคดีในศาลปกครอง หากแต่มีขั้นตอนในการดำเนินการกระบวนการพิจารณาที่ใช้ระยะเวลาที่ยาวนานข้าราชการและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้นผู้เขียนจึงขอสรุปปัญหาดังนี้

1. ปัญหาเกิดจากผู้อุทธรณ์หรือผู้ร้องทุกข์ไม่พอใจหรือไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2554 กระบวนการพิจารณาก่อนออกคำสั่งวินิจฉัยของกรุงเทพมหานครนั้นเป็นขั้นตอนหรือวิธีการทางปกครองโดยคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม ไม่จำเป็นต้องผูกพันอยู่กับข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่คู่กรณีกล่าวอ้างและนำมาแสดงโดยเจ้าหน้าที่ที่สามารถสั่งให้มี

การแสวงหาข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เจ้าหน้าที่เห็นสมควร การรู้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเท่านั้นที่เป็นพื้นฐานให้การทำคำสั่งทางปกครองเป็นไปโดยถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร จึงควรที่จะสามารถเรียกพยานหลักฐานจากผู้อุทธรณ์ร้องทุกข์ได้หรือเรียกพยานหลักฐานจากบุคคลอื่นหรือบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการมีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพื่อจะได้ไม่ต้องเกิดปัญหาว่าหากมีคำวินิจฉัยแล้วกรุงเทพมหานครจะต้องออกคำสั่งตามคำวินิจฉัยนั้นจะได้ไม่ต้องมีการฟ้องคดีจากบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร

2. ปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมการใช้ดุลพินิจของของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานครเป็นปัญหาที่เกิดจากการคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานครในการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานครในการมีคำวินิจฉัย โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับผลกระทบจากการที่คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่คู่กรณีในการออกคำวินิจฉัย แม้บุคคลดังกล่าวจะเป็นผู้เสียหายแต่ถือได้ว่าไม่ใช่คู่กรณีในเรื่องอุทธรณ์และร้องทุกข์นี้ ก็ไม่สามารถนำพยานหลักฐานมาชี้แจง ต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร ทำให้เกิดปัญหาว่าผู้ได้รับผลกระทบดังกล่าวจะนำคดีไปอุทธรณ์และร้องทุกข์เป็นเรื่องใหม่หรือจะนำเรื่องที่ตนได้รับผลกระทบไปฟ้องคดีต่อศาลปกครองเลย หากกำหนดให้ผู้เสียหายมีความหมายตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 “คู่กรณี” หมายถึง ผู้ยื่นคำขอหรือผู้คัดค้านคำขอ ผู้อยู่ในบังคับหรือจะอยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครอง และผู้ซึ่งได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองเนื่องจากสิทธิของผู้นั้นจะถูกกระทบกระเทือนจากผลของคำสั่งทางปกครอง

3. การไม่มีวิธีการใกล้เคียงมาใช้กับกระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร ซึ่งขั้นตอนและกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ของ คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานครจะเห็นว่าในเรื่องการอุทธรณ์ได้กำหนดระยะเวลาไว้แล้วเสร็จไม่เกินสองร้อยสี่สิบวัน พร้อมทั้งกำหนดให้ผู้ร้องทุกข์ที่ไม่เห็นด้วยหรือไม่พอใจต่อคำวินิจฉัยของ คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากร

กรุงเทพมหานคร จะต้องดำเนินการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางโดยระยะเวลาดังกล่าวนี้ถือว่ายาวนานกว่าการพิจารณาการอุทธรณ์แบบทั่วไป และส่งผลต่อสัมพันธภาพระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา

6.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่าในกรณีของกระบวนการพิจารณาก่อนออกคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานครนั้น ผู้ศึกษาเห็นควรที่จะมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. 2555 และกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. 2555 ดังนี้

1. ในกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ. 2555 ข้อ 59 วรรคหนึ่ง องค์คณะวินิจฉัยมีอำนาจออกคำสั่งเรียกคู่กรณีหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำได้ตามที่เห็นสมควรให้แก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมว่า “องค์คณะวินิจฉัยมีอำนาจออกคำสั่งเรียกคู่กรณี บุคคลที่เกี่ยวข้อง บุคคลที่ได้รับผลกระทบนั้นและอนุญาตให้ผู้อุทธรณ์สามารถนำพยานบุคคลของตน มาให้ถ้อยคำเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

2. ใน กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ. 2555 ข้อ 3 “คู่กรณี” หมายความว่า ผู้อุทธรณ์และคู่กรณีในอุทธรณ์ ให้แก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมว่า “คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ยื่นคำขอหรือผู้คัดค้านคำขอ ผู้อยู่ในบังคับหรือจะอยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครอง และผู้ซึ่งได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองเนื่องจากสิทธิของผู้นั้นจะถูกกระทบกระเทือนจากผลของคำสั่งทางปกครอง ตามความหมายของมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ส่วนของ กฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. 2555 ข้อ 3 บัญญัติว่า คู่กรณี หมายถึง ผู้ร้องทุกข์และคู่กรณีในการร้องทุกข์ให้แก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมว่า “คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ยื่นคำขอหรือผู้คัดค้านคำขอ ผู้อยู่ในบังคับหรือจะอยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครอง และผู้ซึ่งได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองเนื่องจากสิทธิของผู้นั้นจะถูกกระทบกระเทือนจากผลของคำสั่งทางปกครอง ตามความหมายของมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ด้วยเช่นกัน

3. เห็นควรให้มีการนำวิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทมาใช้ในกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร ด้วยเพื่อเป็นการลดภาระ ปริมาณเรื่องการอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ ยังเป็นการลด

จำนวนคดีที่จะมีขึ้นสู่ศาลปกครองหากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานครนั้นไม่เป็นที่พอใจของคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จะมีการนำคดีขึ้นสู่ศาลปกครอง พร้อมกันนี้วิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทยังเป็นการลดบรรยากาศความขัดแย้งในที่ทำงานระหว่างผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลที่เป็นผู้ร้องกับบุคคลที่เป็นผู้ถูกร้อง ทำให้สัมพันธภาพในการทำงานยังดีอยู่ และวิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนี้ยังเป็นวิธีการที่ประหยัดเงินและเวลาด้วย โดยกำหนดวิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ในกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ. 2555 โดยให้แก้ไขเพิ่มเติมในบททั่วไป หมวด 1 ให้เพิ่มเติมว่า “ในกรณีพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่ผู้อุทธรณ์และคู่กรณีในการร้องได้มีคำขอหรือ ก.พ.ค. ได้มีคำแนะนำแก่คู่กรณีทั้งสองแล้ว โดยผู้อุทธรณ์และคู่กรณีได้ให้ความยินยอมเป็นหนังสือให้ ก.พ.ค. ดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทดังกล่าว เพื่อให้ยุติข้อพิพาทนั้น โดยเร็ว ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค. นี้ และในส่วนของกฎ ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. 2555 โดยให้เพิ่มเติมในบททั่วไป หมวด 1 ให้เพิ่มเติมว่า “ในกรณีพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่ผู้ร้องทุกข์และคู่กรณีในการร้องได้มีคำขอ หรือ ก.พ.ค. ได้มีคำแนะนำแก่คู่กรณีทั้งสองแล้ว โดยผู้ร้องทุกข์และคู่กรณีได้ให้ความยินยอมเป็นหนังสือให้ ก.พ.ค. ดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทดังกล่าวเพื่อให้ยุติข้อพิพาทนั้น โดยเร็ว ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค. นี้”